Bertil Vallien

– 60 år inom konstindustrin

I mars 1963 anställdes Bertil Vallien som formgivare på Åfors Glasbruk. Få, om ens någon, har varit lika framgångsrik med att balansera och kombinera två så vitt skilda områden som konst och design som Bertil Vallien. Glaskännaren Björn Boode lämnar hans tjusiga sandgjutna skulpturer och guidar istället oss genom tio kända och mindre kända produkter av de tusentals som Bertil formgivit genom åren.

BV 209, 1964

Bruksglaset och serviserna var basen i den svenska glasnäringen när Bertil började som formgivare. En serie i petroleumblått blev särskilt uppskattad de första åren. Färgen var hans egen – framtagen i samarbete med Glasforskningsinstitutet i Växjö.

SBV 407 OCH 413, BODA SMIDE, TIDIGT 1970-TAL

Bertil har formgett över 200 modeller för Boda Smide från 1965 till 1980-talets början.

FÖNSTERSMYCKEN, 1971-1985

Fönstersmyckena var lätta att göra. Glasblåsarna slingrade runt dem på plåtbleck i hyttan och det gick fort. De lades på kylröret, svalnade, packades i kartonger och skickades ut på marknaden. Bertil: "Konstnärligt sett var de inga höjdare, men en del är ganska fina, även de lite större som gick i produktion. Jag gjorde en del stora unikat också. Vi var ensamma i världen på att vara så duktiga att göra dem."

BODA ZOO, 1975

Boda Zoo var en utveckling av fönstersmyckena. Det vanliga sättet för att göra sådana glasdjur var att göra dyra järnformar och pressa ut dem. Metoden att ringla ut glasmassan i formen var enkel och eftersom glaset är transparent upplever man baksidan som framsidan också genom att man ser igenom figuren. Storsäljare – och Bertils hatobjekt!

TERRA, RÖRSTRAND, 1980

En djurserie plus stort fat i högbränt stengods och tre olika färger.

H2O, 1980

Servisen blev ett kommersiellt fiasko trots Bertils egen uppfattning att det är en av de bästa serviser han gjort. Bertil: "Jag tror att misstaget var att vi gjorde den i ett svagt grått glas. Man kan säga att den var för tidig! Jag minns dock att H2O uppmärksammades. Det var bland annat någon italiensk tidning som skrev något väldigt positivt om den och att den var lite sensationell för sin tid."

CHÂTEAU – MISSTAGET SOM BLEV EN VÄRLDSSUCCÉ, 1981

Château är världens mest sålda handgjorda servis. Ofattbara tolv miljoner glas har sålts och 1983 fick den utmärkelsen Utmärkt svensk form. Bertil: "Vi gjorde kanske 100 prover och då upptäckte jag att en del av dem var vridna. Från början var min tanke att optiken skulle vara rak, men de vridna glasen var ännu snyggare."

GALAXY, ARTIST COLLECTION, 1981

Kriserna i Glasriket under 1970-talet tvingade glasbruken att välja mellan maskingjort eller hantverk. Bertil lanserade konceptet Artist Collection 1978 med en hantverksmässig tillverkning där glasblåsarna fick eget utrymme att påverka utseendet inom givna ramar och där ingen produkt blev den andra lik. Genom fantasifull formgivning och att lyfta hantverkarna samt berätta om processen i reklamen blev konceptet en stor framgång.

PETIT POINT, GAB-GENSE, 1986

En av tre bestickserier han ritade för GAB-Gense. De övriga två, Next och Figura, kom också på 1980-talet.

METROPOLIS, ARTIST COLLECTION, 2000

Millenniets första år bjöd på den lekfulla Metropolis, som bär spår av Bertils höga och formblåsta unika flaskor från 1960-talet. Bertil: "Jag ritade den år 2000 för en utställning på NK. Efter terrorattacken i New York den 11 september 2001 tvärdog försäljningen av serien – speciellt i USA."

NYFIKEN PÅ MER?
Boken "Bertil Vallien – Har jag gjort allt det här?" av Björn och Caroline Boode ges ut på ArviniusOrfeus förlag i maj 2023.

Arkivbilder: *Björn Boode, Boda Smide, Kosta Boda, Rörstrand och GAB-Gense.* ***Text:*** *Björn Boode.*